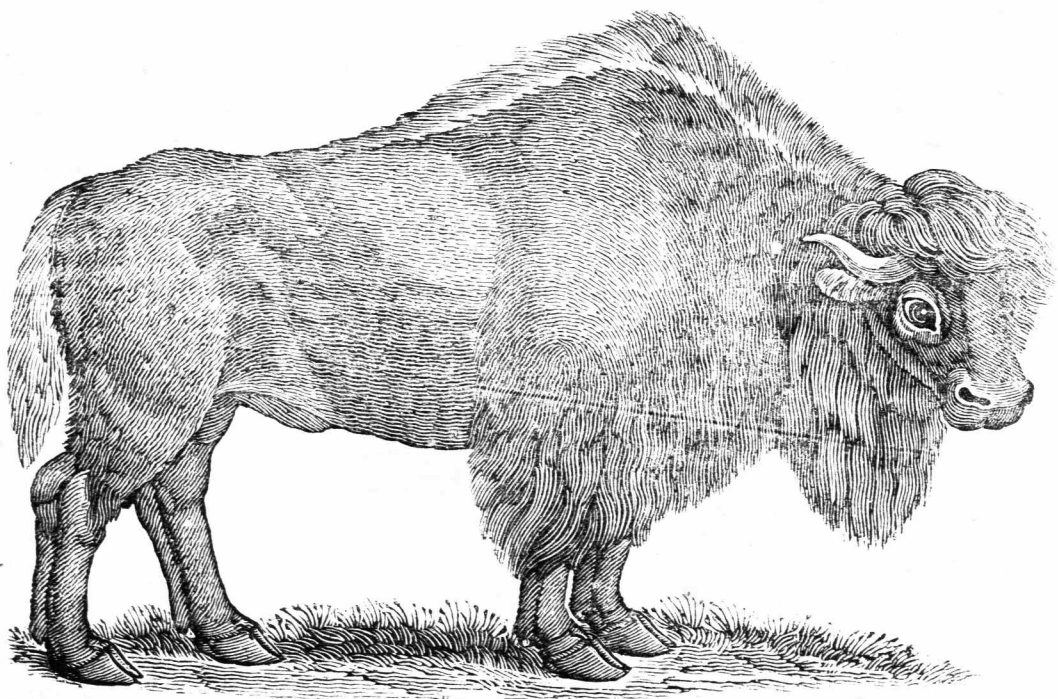

ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΓΡΑΦΩΝ.

ΔΙΑΤΙ ἄραγε εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς φοβερᾶς ἡμέρας τῆς κρίσεως οὐδὲ ἓνα λόγον εἶπεν ὁ Κριτὴς οὐδὲ περὶ δικαιοσύνης, οὐδὲ περὶ σωφροσύνης, οὐδὲ περὶ ταπεινώσεως, οὐδὲ περὶ ἄλλης τινὸς ἀρετῆς, ἀλλὰ, παραστήσας ὅλην τὴν κρίσιν αὐτοῦ γινομένην περὶ ἐλεημοσύνης, τοὺς μὲν ἐλεήμονας εὐλόγησε καὶ ἐδόξασε, τοὺς δὲ ἀνελεήμονας κατηρόσθη ἡ ἐπαίδευσε; Λοιπὸν, λέγεις, μόνῃ ἡ ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης σώζει τὸν ἄνθρωπον, κἂν γυμνὸς ὑπάρχῃ τῶν ἄλλων ἀρετῶν. Ὅστις ἀναγνώσῃ τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον (Ματθ. 25.), ἐκείνος ταῦτα συμπεραίνει. Ναί, ἀληθῶς, ἀλλ' ἄραγε συλλογίζεται ὀρθά;

Ἐάν τις ἐμβῇ εἰς παράδεισον πλήρη παντοδαπῶν καρποφόρων δένδρων, μὴ ἰδὼν δὲ, μηδὲ περιεργασθεὶς πάντα τὰ μέρη αὐτοῦ, ἀλλὰ προσηλώσας τὰ ὅμματα εἰς ἓν μόνον μέρος, καὶ ἰδὼν ἐκεῖ μὴλέας, συμπεράνῃ ὅτι μῆλα μόνον ἔχει ἐκείνος ὁ παράδεισος, ὀρθὸν ἄραγε εἶναι τὸ συμπέρασμα αὐτοῦ; ἄραγε λέγει τὴν ἀλήθειαν, λέγων καὶ ἐπιβεβαιῶν, ὅτι μόνον μῆλα εὐρίσκεις εἰς ἐκείνον τὸν παράδεισον; Οὐχί· εἰάν αὐτὸς ἔστρεφε τὰ ὅμματα αὐτοῦ πανταχοῦ, καὶ περιεργάζετο πάντα τὰ μέρη τοῦ παραδείσου,

καὶ ἔβλεπε πάντα τὰ εἰς αὐτὸν δένδρα, τότε μόνον ἐδύνατο νὰ εἶπῃ τί περιέχει ἐκείνος ὁ παράδεισος. Τοῦτο αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἐκείνον, ὅστις, λαβὼν εἰς χεῖρας τὴν ἁγίαν Γραφὴν, ἀφήσας ὅλα τὰ λοιπὰ, ὅσα εἶναι εἰς αὐτὴν γεγραμμένα, ἀναγινώσκει ἐν μόνον κόμμα, ἐκ τούτου δὲ μόνον συμπεραίνει τί διδάσκει ὅλη ἡ θεία Γραφή· αὐτὸς σφάλει ἀναμφιβόλως, ἐνίοτε πίπτει καὶ εἰς αἰρέσεις ἢ παραλογισμοὺς. Ὅλη ἡ ἁγία Γραφή συγκροτεῖ ἐν μόνον σῶμα, ἐν δὲ μέρος τοῦ σώματος δὲν εἶναι τὸ ὅλον σῶμα· ὅθεν ὅστις κόπτει αὐτὴν καὶ διαιρεῖ, ἔπειτα ἐξ ἐνὸς μόνον κόμματος συμπεραίνει τί διαλαμβάνει τὸ ὅλον, οὐδέποτε συλλογίζεται ὀρθῶς. Ἀνθρώπε, εἰάν θέλῃς νὰ κατανοήσῃς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τὰ δόγματα, καὶ τὴν ἀληθινὴν βουλήν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Θεοῦ, ἀνάγνωσε πρῶτον ὅλην τὴν θείαν Γραφὴν, ἔπειτα προσήλωσε τὸν νοῦν σου εἰς ἕκαστον μέρος αὐτῆς, συμβίβασε δὲ μετ' ἀλλήλων πάντα τὰ μέρη, ὅσα διαλαμβάνουσι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, καὶ τότε βλέπεις, ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐξηγεῖ τὸ ἄλλο, τότε δὲ εὐρίσκεις τὸν πολῦτιμον τῆς ἀληθείας μαργαρίτην, καὶ νοεῖς ἐννοίας ὀρθάς, καὶ κηρύττεις ἀληθείας σωτηριώδεις.—ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΒΟΝΑΣΟΣ, Η ΒΙΣΩΝ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ.

Ο ΑΞΙΟΛΟΓΟΣ οὗτος βοῦς εἶναι ἴδιος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Ἔως πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἐπιστεύετο γενικῶς, ὅτι ὁ οἰκιακὸς βοῦς, ὁ ἄγριος ταῦρος ἡ οὐρὸς τῆς Εὐρώπης ἢ Ἀσίας, ἢ ὁ Α-

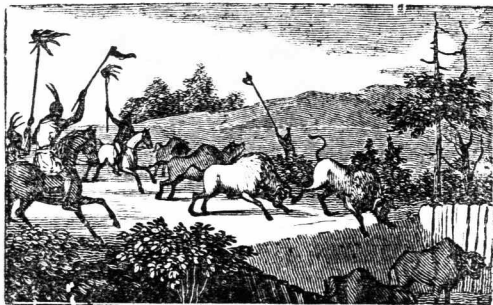
μερικανὸς βόνασος ἦσαν μόνον ποικιλίαι τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ἢ, μ' ἄλλα λόγια, ὅτι ὁ οἰκιακὸς βοῦς ἦτον ὁ οὐρὸς ἡλλοιωμένος ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ, ἢ ὅτι ὁ βόνασος ἦτον ὁ οὐρὸς ἡλλοιωμένος ὑπὸ τοῦ κλίματος. Τοιαύτην γνώμην εἶχεν ὁ

Βυφῶν, ὁ Παλλᾶς, ἔῃλλοι ἐπίσημοι ζωολόγοι. Ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν δὲ ταύτην, ὅτι ὁ οὖρος καὶ ὁ βόνασος ἦσαν ταυτοειδεῖς, προέκυπτε ζήτημα ὁπωσοῦν δύσλυτον, ἤγουν τίνι τρόπῳ μετέβησαν τὰ ζῶα ταῦτα ἐκ τοῦ παλαιοῦ εἰς τὸν νέον κόσμον. Ἀλλὰ τώρα εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὁ οὖρος καὶ ὁ βόνασος συνιστοῦν διάφορα καὶ χωριστὰ εἶδη. Χαρακτηρίζουν δὲ τὸν βόνασον δεκαπέντε ζευγάρια πλευρῶν, (ὁ ἀγριόταυρος ἔχει μόνον δεκατέσσαρα), καὶ ἡ μεγίστη ἀσυνμετρία μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων καὶ ὀπισθίων αὐτοῦ. Τὴν τελευταίαν διάκρισιν προξενεῖ κατὰ μέρος τὸ ἄνωθεν τῶν ὤμων μέγα κύρτωμα. Εἶναι δὲ τὸ κύρτωμα τοῦτο ἐπίμηκες, ἐλαττούμενον κατὰ τὸ ὕψος, ὅσον ἐκτείνεται εἰς τὰ ὀπισθεν. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, τοῦ τραχήλου, καὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τοῦ σώματος εἶναι μακრაὶ ἔῃ δασεῖαι, σχηματίζουσιν πώγωνα ὑπὸ τὴν κάτω σιαγόνα, κρεμάμεναι δὲ καὶ ὑπὸ τὰ γόνατα. Αἱ μαλλωταὶ αὗται τρίχες εἶναι ὀχι ὀλιγώτερον ἐπίσημοι διὰ τὴν λεπτότητα παρὰ διὰ τὸ μῆκος. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς χειμερινῆς καὶ θερινῆς ἐνδυμασίας τοῦ βονάσου στέκει μᾶλλον εἰς τὸ μῆκος παρὰ εἰς τὰς ἄλλας ποιότητας τῶν τριχῶν. Τὸ καλοκαίριον ἀπὸ τοῦς ὤμους καὶ ὀπίσω ἡ ἐπιφάνεια εἶναι σκεπασμένη μὲ βραχυτάτας λεπτὰς τρίχας, λείας καὶ μαλακάς ὡς βελούτον. Ἐκτὸς τῶν εἰς τὰ ἐμπροσθία μακρῶν τριχῶν, αἱ ὁποῖαι μέχρι τινὸς εἶναι σκωριόχροοι ἢ κιτρινωπαὶ, τὸ χρῶμα εἶναι ὑπόμαυρον. Τὰ μαλλία ἢ αἱ τρίχες ἐνὸς μεγάλου βονάσου, ὅταν χωρισθῶσιν ἀπὸ τὸ δέρμα, ζυγιάζουν τρεῖς περίπου ὀκάδας. Τὰ κέρατα εἶναι κοντότερα παρὰ εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλο εἶδος, σχεδὸν εὐθεία, μυτηρά, ὑπερβολῇ δυνατὰ, καὶ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων εἰς τὴν βάσιν, καθὼς εἰς τὸν κοινὸν ταῦρον. Ἡ οὐρά εἶναι σχεδὸν ἕνα πόδα μακρά, ἔχει δὲ εἰς τὴν ἄκρην θύσανον (φοῦνταν), ὅστις εἶναι μαῦρος μὲν εἰς τοὺς ἄρρενας, κόκκινος δὲ εἰς τὰς θήλειας. Τὰ ὀμύατια εἶναι μεγάλα καὶ ἄγρια, τὰ μέλη ἰσχυρότατα, ἔῃ τὸ φαινόμενον τοῦ ζώου διόλου θηριωδέστατον καὶ φοβερόν. Κατὰ τὸ μέγεθος ὁ βόνασος εἶναι μὲν κατώτερος ἀπὸ τὸν οὖρον, ἀλλ' ὑπερβαίνει πᾶν ἄλλο εἶδος βοός. Εὐρέθησαν τινὲς ζυγιάζοντες ὑπὲρ τὰς 800 ὀκάδας, ἀλλὰ τὸ κοινότερον αὐτοῦ βάρος εἶναι 500 περίπου ὀκάδες· λέγεται ὅτι ὁ δυνατώτερος ἀνὴρ δὲν ἐμπορεῖ νὰ σηκώσῃ μόνος ἀπὸ τὴν γῆν ἐν δέρμα. Ἡ θήλεια εἶναι πολὺ μικροτέρα τοῦ ἄρρενος· δὲν ἔχει τὸσας μακρὰς τρίχας ἐμπροσθεν, καὶ τὰ κέρατά της δὲν εἶναι τόσον μεγάλα, οὐδὲ τόσον πολὺ σκεπασμένα ἀπὸ τὰς τρίχας. Οἱ θηλυκοὶ καὶ οἱ ἀρσενικοὶ σμίγουν ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου

ἕως τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου· μετέπειτα δὲ χωρίζουν αἱ θήλειαι ἀπὸ τοὺς ἄρρενας, καὶ διαμένουν εἰς χωριστὰς ἀγέλας. Γεννοῦν δὲ τὸν Ἀπρίλιον. Τὰ μοσχάρια σπανίως ἀφίνουν τὴν μητέρα πρὶν γένωσιν ἐνὸς χρόνου, ἔῃ κάποτε σύρουν ἐξοπίσω αἱ μάνναι τὰ νεογνὰ τριῶν ἐνιαυτῶν.

Οἱ βόνασοι περιφέρονται γενικῶς εἰς ζήτησιν τροφῆς τὸ πρῶτ' καὶ τὸ ἐσπέρας, ἀποσύρονται δὲ εἰς ἐλώδεις τόπους κατὰ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας. Σπανίως προσφεύγουν εἰς τὰ δάση, προτιμῶντες τὰς ἀνοικτάς πεδιάδας, ὅπου τὰ χόρτα εἶναι μακρὰ καὶ πυκνά. Συγκροτοῦν δὲ παμμεγέθεις ἀγέλας, ὀδηγουμένας ὑπὸ τῶν θηριωδεστέρων καὶ δυνατωτέρων ταύρων. Καὶ εἰς τὰ δύο ταῦτα διαφέρουν κατὰ τὸ ἦθος ἀπὸ τὸν οὖρον, ὅστις διάγει ὀλομόναχος εἰς τὰ βαθύτερα καὶ πληκτικώτερα μέρη τοῦ δάσους. Αἱ ἀγέλαι τῶν βονάσων ἔχουν πολλάκις θαυμάσιον ἔκτασιν καὶ πυκνότητα. Ἐκτασὶς, λέγει τις, ἴδαμεν ἐμπροσθεν μας δέκα τοῦλάχιστον χιλιάδας τῶν ὠραίων τούτων ζώων. Τὸ πρῶτ' ἐξητήσαμεν πάλιν τὴν ἐμψυχον εἰκόνα, ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν πεδιάδα, ἣτις ἀφ' ἐσπέρας ἔβρυνεν ἀπὸ γιναῖα ζῶα, δὲν ἔμενε κἀνέν. Φοβερώτατος τὴν πρόσοψιν ὁ βόνασος, δὲν ἐχθρεύεται ὁμῶς τὸν ἀνθρωπον, καὶ ποτὲ δὲν ὀρμᾷ κατ' αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἦναι πληγωμένος ἢ περικλεισμένος. Τὸν καιρὸν ὁπότε συνευρίσκονται οἱ ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι, καὶ ὅτε τὰ πάθη τῶν πρώτων εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ὁ θόρυβος ὁ ἐκ τοῦ βρυχήματος τῶν ἀπείρων τέτων ἀγελῶν ὁμοιάζει βροντὴν, καὶ οἱ ἄρρενες μάχονται πολλάκις συν· ἀλλήλως τὰς πλέον ἀπηλπισμένας μάχας.

Βοσκόμενοι, διασκορπίζονται εἰς εὐμεγέθη πολλάκις ἐπιφάνειαν· ἀλλ' ὅταν προβαίνωσιν ἀγελήδον, σχηματίζουν πυκνὴν ἀδιαπέραστον στήλην, ἣτις, ἀφοῦ μίαν φορὰν κινήθῃ, στρέφεται δυσκολώτατα. Διακολυμβοῦν μεγάλους ποταμοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν τάξιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν διαπεροῦν τὰς πεδιάδας· ὅταν δὲ φεύγωσι διωκόμενοι, εἶναι μάταιον νὰ σταθῶσιν αἰφνιδίως οἱ ἐμπροσθεν, καθότι τὸ ἐξοπίσω πληθὺς, προβαίνει μὲ ὀρμὴν μανιώδη, σπρώχνει τὰς προηγεμένους. Οἱ Ἰνδοὶ, ὠφελόμενοι κάποτε ἀπὸ τὴν ἔξιν ταύτην, δελεάζουν ἀγέλην πρὸς τὴν γειτονίαν τινὸς κρηνοῦ, καὶ διὰ κραυγῶν ἔῃ ἄλλων τεχνημάτων ἐκφοβίζοντες τὰ δυστυχῆ ζῶα, ἀναγκάζουν αὐτὰ νὰ σπεύδωσιν ὀρμητικῶς εἰς ἀναπόφευκτον ὄλεθρον. Τὸ κυνήγιον τῶν βονάσων συγκροτεῖ ἀληθῶς τὴν προσφιλεστέραν διασκέδασιν τῶν Ἰνδῶν, πολλαὶ φυλαὶ τῶν ὁποίων κρέμονται σχεδὸν διόλου ἀπὸ τὰ θηρία ταῦτα δι' ὅλα τὰ πρὸς ζώην. Φονεύουν δὲ αὐτὰ εἴτε

Ἰνδοὶ διώκοντες Βονάσους.

διὰ πυροβόλων, εἴτε βαθμηδὸν διώκοντες τα εἰς μικρόν τι διάστημα· τοῦτο δὲ κατορθοῦν βάλοντες πῦρ εἰς τὰ χόρτα, τὰ περὶ τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον βόσκειται ἡ ἀγέλη.—διότι φοβιζόμενα ὑπὸ τοῦ πυρὸς, συσσωρεύονται διὰ τὸ ἀποφύγωσι· τότε δὲ θανατοῦνται ἀπὸ τάγματα Ἰνδῶν χωρὶς προσωπικὸν τινα κίνδυνον· καὶ λέγεται ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις 1500 ἢ 2000 ἐφονεύθησαν κάποτε διαμίας.

Τὸ κρέας τοῦ βονάσου εἶναι μὲν χονδρότερον παρὰ τὸ τοῦ κοινοῦ βοδὸς, ἀλλὰ ἔχει τρυφερότερον καὶ νοστιμώτερον. Τῶν ἀρρένων εἶναι ἄλαχον καὶ ἄνοστον κατὰ τοὺς μήνας Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου. Εἶναι δὲ πολὺ εὐκολώτερον νὰ πλησιάσῃ τις πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς φονεύσῃ παρὰ εἰς τὰς θηλείας, ἐπειδὴ δὲν εἶναι τόσοι ἀγρυπνοὶ· ἀλλ' αἱ θήλειαι προτιμῶνται διὰ τὴν πλειοτέραν λεπτότητα τῶν δερμάτων καὶ τὴν τρυφερώτεραν σάρκα των. Τὸ κύρτωμα τοῦ βονάσου φημιῖται τὰ μέγιστα, καὶ λέγεται ὅτι, ὅταν μαγειρευθῇ καθὼς πρέπει, ὁμοιάζει μυελόν. Οἱ Ἰνδοὶ σκευάζουν αὐτὸ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· ἀφοῦ τὸ ἀποκόψωσιν ἐκ τῶν ὠμων, ῥάπτουν ἐπάνωθεν αὐτοῦ κομμάτιον δέρματος, τοῦ ὁποῦ καίουν τὰς τρίχας· σκάπτουν ἔπειτα λάκκον εἰς τὴν γῆν, ὡς ἓνα πόδα βαθύν, ἔξ ἀνάπτουν πυρκαϊάν ἐντὸς καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ· εἰς τὸ πυρῶμενον τοῦτο δοχεῖον βάλλεται τὸ κύρτωμα, καὶ σκεπάζεται μὲ χώματα καὶ μὲ στάκτην. Αὐνατὴ φωτιά ἀνάπτεται πάλιν ἐπάνωθεν τοῦ φούρνου, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἔγιναν αἱ ἐτοιμασίαι αὗται τὴν ἐσπέραν μιᾶς ἡμέρας, τὸ κύρτωμα θέλει εἶσθαι ἑτοιμον διὰ νὰ φαγῶθῃ τὴν ἐπαύριον τὸ μεσημέριον. Ἡ γλῶσσα φημιῖται δευτέρᾳ μετὰ τὸ κύρτωμα. Τὰ δέρματα τῶν βονάσων χρησιμεύουν ὡς ἐπαπλώματα εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, καὶ εἶναι θαυμαστὴ κατὰ τοῦ ψύχους ὑπεράσπισις. Ἀπὸ δὲ τὸ μαλλίον αὐτῶν γίνονται σκιάδια, ὡς καὶ χονδρόν τι ὕφασμα δυνατῶτατον καὶ διαρκέστατον.

Παμπληθέστατοι βόνασοι σκοτόνονται κατ' ἔτος· ἔστιν ἐν τῷ ἀξιοθρήνητον ὅτι οἱ λευκοχροοὶ κυνηγοὶ ἀφανίζον τὰ πολύτιμα ταῦτα κτή-

νη, ἀκόμη ἔστιν ἔχουσιν ἀφθονίαν τροφῆς, μόνον διὰ τὸ κύρτωμα καὶ τὴν γλῶσσαν. Ὅθεν οἱ βόνασοι ὀλιγοστεύουν κατ' ἔτος, καὶ μακρύνουν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπὸ τὰς κατοικίας τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου. Εὐρίσκονται δὲ τὴν σήμερον εἰς τὰ βόρεια καὶ δυτικὰ μέρη τῆς Ἀρκτῆς Ἀμερικῆς, ὅπου δὲν ἐπροχώρησεν εἰσέτι ὁ πολιτισμός· σπανίως βλέπονται πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μισσισσίππου, ἢ πρὸς νότον τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου. Εἶναι δὲ τινῶν γνώμη, ὅτι μετὰ χρόνον διάστημα ὅχι πολὺ ἀπομεμακρυσμένον οἱ βόνασοι, ὡς αἱ περιτριγυρίζουσιν αὐτοὺς Ἰνδικαὶ φυλαί, θέλουν ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον.

ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2. Ἐξύπνησα τὴν ὥραν ταύτην· ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου βλέπω τὴν κοιλάδα, τὸν καταρῶνάκιον, καὶ τὸν ἥλιον τὸν πρὸς τὸ δάσος φέγγοντα, καὶ πρὸς τοῦ ὁποῦ τὰς ἀκτίνας ὑψοῦται συγκεντρούμενος κόσμος ἀμέτρητος χρυσοπτερυγίων ἀτόμων.

Καταβαίνω εἰς τὴν βρύσιν, ὅπου φέρουσι τὴν λάγνην τῶν ἀγροτικῶν παρθένων, ἔξ ἡ φαντασία εἰς τοὺς αἰῶνας τοῦ Ὀμήρου μὲ μεταφέρει· ὦ, χαίρετε, ἀρχαῖαι· ὦ, χαίρετε, ἀπλοῖκαί συνήθαιαι τῆς καλῆς Ἑλλάδος!

Ἰανουαρίου 4. Ποία νῦν ἡ χθεσινὴ! Ἐφώτιζεν ἡ σελήνη τὰς μεταξὺ τῶν δένδρων ἀποστάσεις, καὶ διέσπειρε δραγμαὶς ἀκτίνων εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ δάσους· ἡ δὲ θάλασσα κοιμωμένη, ἀντανέκλα τοὺς ἀστερισμοὺς τῆς νυκτός· τὰ πάντα ἦσαν σιγὴ καὶ ἡρεμία, ἐκτὸς τῆς βροντερᾶς περιδινήσεως τῶν χειμάρρων, καὶ τῶν διακεκομμένων στεναγμῶν τοῦ ἐρημιτικοῦ νυκτικὸ-ρακος.

Εἰσῆλθον εἰς τὸ πλησιόχωρον κοιμητήριον, πατῶν ἔδαφος κατεστρωμένον ἀπὸ τὴν ἐρπουσαν μαλάχην καὶ τὸν ἀνθόχλωμον ἀσφόδελον· ὁ μελαγχολικὸς κυπάρισσος ἐσάλειεν ἐκπεπλεγμένην κεφαλὴν, ὡς νὰ ἐθρήνῃ δυστυχίαν του τινά, καὶ ἡ οὐρανομήκης ἐλάτη, τὴν πυραμιδοειδῆ τῆς μορφῆς μέχρι νεφῶν ἀνυψοῦσα, ἀνεβίβαζε τὴν φαντασίαν μου εἰς θρησκευτικὰς ἰδέας Θεοῦ καὶ ἀθανασίας.

Ἐδῶ,—εἶπα, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου πρὸς τὸ κοιμητήριον,—ἐδῶ παύουσιν ὅλα τὰ πάθη, ὁ φθόνος, τὸ μῖσος, ὁ τύφος· ἐδῶ παύουσι πόθοι, φόβοι, ἐλπίδες· ἐδῶ αἱ ἀνθρώπινοι ματαιότητες ἐξελέγχονται, καὶ τὰ ὅσα τοῦ πλουσίου, μὲ τὰ τοῦ πένητος συμμιγνύμενα, ἀληθινὴν ἀποδεικνύουσι τῶν ἀνθρώπων τὴν ἰσότητά, καὶ ἴσην τὴν ἀθλιότητα.